

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **M. K.**, zast. Mgr. Luďkem Růžičkou, advokátem, se sídlem U Svitavy 2, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého nám. 375/4, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 10. 2013, č. j. 62 A 61/2013 – 26,

t a k t o:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 10. 2013, č. j. 62 A 61/2013 – 26 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 5. 2013, č. j. MZDR 19024/2013-2/PRO zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 4. 4. 2013, č. j. KUJI 23373/2013, jímž krajský úřad odmítnul žádost žalobce o informace, v níž se domáhal poskytnutí kopií dokumentů o odborné kvalifikaci MUDr. O. H.

[2] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž navrhl, aby krajský soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil. Žalobce se rovněž domáhal, aby krajský soud žalovanému uložil poskytnout žalobci do 15 dnů od právní moci rozsudku kopii absolventského diplomu a diplomu o specializaci v oboru všeobecné praktické lékařství MUDr. O. H. a zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení do tří dnů od právní moci rozsudku.

[3] Krajský soud v Brně usnesením ze dne 16. 9. 2013, č. j. 62 A 61/2013 – 6 žalobce vyzval, aby ve lhůtě 10 dnů od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za žalobu ve výši 3000 Kč.

[4] Podáním ze dne 25. 9. 2013 žalobce požádal krajský soud o osvobození od soudních poplatků.

[5] Přípisem ze dne 30. 9. 2013, č. j. 62 A 61/2013 – 11, krajský soud žalobce vyzval k prokázání osobních, majetkových a výtěžkových poměrů. Za tímto účelem žalobci zaslal formulář „Prohlášení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce“ (dále též „Prohlášení“) a vyzval ho, necht' jej vyplněný vrátí soudu ve lhůtě 10 dní.

[6] Krajský soud v Brně usnesením ze dne 21. 10. 2013, č. j. 62 A 61/2013 – 26, žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků zamítl a vyzval jej, aby ve lhůtě 10 dnů od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí žalovaného ve výši 3000 Kč. Krajský soud v první řadě uvedl, že s ohledem na § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) připadá úplné osvobození od soudních poplatků v úvahu jen výjimečně a ze zvláště závažných důvodů. Dále shledal, že přestože je žalobce veden v evidenci uchazečů o zaměstnání a jeho finanční situace zřejmě není nejlepší, nenachází se v situaci natolik závažné, aby odůvodňovala byť i částečné osvobození od soudních poplatků. Jak totiž krajský soud zjistil z katastru nemovitostí, žalobce je vlastníkem budovy č. p. 1299 v k. ú. V., jejíž adresu uvádí jako svoje trvalé bydliště. Z webových stránek www.seznam.cz vyplývá, že se na této adrese nachází mj. Penzion u B. Vzhledem k tomu, že žalobce neuvádí, z čeho hradí náklady na svoje životní potřeby, lze podle krajského soudu předpokládat, že mu nadále plynou příjmy z poskytování ubytovacích služeb. Krajský soud dospěl k závěru, že neuvedení vlastnictví této budovy ve formuláři zároveň nikoli zanedbatelným způsobem snižuje věrohodnost tvrzení žalobce o závažném nedostatku finančních prostředků a uzavřel, že finanční situace žalobce není natolik špatná, aby neměl dostatečné prostředky na zaplacení soudního poplatku ve výši 3 000 Kč.

[7] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas blanketní kasační stížnost, v níž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a osvobození od soudních poplatků.

[8] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 21. 11. 2013, č. j. 4 As 150/2013 – 9, žalobce vyzval, aby prostřednictvím svého zástupce doplnil ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení kasační stížnost tak, že uvede, z jakých konkrétních skutkových a právních důvodů napadá shora uvedené usnesení krajského soudu. Dále jej vyzval, aby prostřednictvím svého zástupce ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto usnesení soudu sdělil, zda se domáhá přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a tento svůj návrh odůvodnil.

[9] Dne 16. 12. 2013 bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno doplnění kasační stížnosti, v němž stěžovatel namítal chybné zjištění skutkového stavu. Poukázal na skutečnost, že není vlastníkem pensionu U B. ani žádné jiné nemovitosti, což doložil sdělením katastrálního úřadu. Krajský soud tak podle žalobce pochybil a zaměnil stěžovatele se skutečným vlastníkem předmětné nemovitosti. Vzhledem k tomu, že stěžovatel žádnou nemovitost nevlastní, nemohl ji ani ve zmíněném formuláři uvést a taktéž mu z ní nemohly plynout žádné příjmy. Stěžovatel dále uvedl, že je odkázán na pomoc širší rodiny, neboť z hlediska svých současných finančních možností by nebyl schopen dostát závazkům vůči své nezletilé dceři a zajistit si základní životní potřeby. Částka soudního poplatku za žalobu představuje pro stěžovatele nezanedbatelnou částku odpovídající jednomu a půl měsíčnímu výživnému. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 10. 2013, č. j. 62 A 61/2013 – 26, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

II.

Posouzení kasační stížnosti

pokračování

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[12] V kasační stížnosti stěžovatel vyjádřil nesouhlas s posouzením věci krajským soudem a namítal především pochybení krajského soudu při zjišťování skutkového stavu, přičemž poukázal na svoje majetkové poměry, kdy mu činí problémy zajistit si svoje základní životní potřeby. Z obsahu kasační stížnosti tak vyplývá, že stěžovatel kasační stížnost podal z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[13] Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení by muselo spočívat v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen.

[14] Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[15] Kasační stížnost je důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud předesílá, že samostatně nerozhodoval o žádosti stěžovatele o odkladný účinek kasační stížnosti, když o této žádosti není třeba rozhodovat tam, kde Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl bezprostředně po jejím doručení na Nejvyšší správní soud. Při rozhodnutí o kasační stížnosti je pak rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti. Nejvyšší správní soud se rovněž nezabýval žádostí stěžovatele o osvobození od soudních poplatků, neboť v souladu se svou ustálenou judikaturou Nejvyšší správní soud netrvá na zaplacené soudního poplatku za kasační stížnost podanou proti usnesení o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 3/2007 – 77).

[17] S ohledem na obsah kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud v první řadě zabýval tím, zda je stěžovatel vlastníkem budovy č. p. 1299 v k. ú. V. V podané žalobě žalobce uvedl své jméno (M. K.), datum narození (X) a trvalé bydliště (T. X, V.). Jak již bylo uvedeno výše, krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel je vlastníkem budovy č. p. 1299 v k. ú. V., v níž se nachází Penzion u B. Krajský soud k tomuto závěru dospěl na základě informací získaných z internetu (<http://www.firmy.cz>, <http://nahlizeniidokn.cuzk.cz>). V informacích o uvedené budově na <http://nahlizeniidokn.cuzk.cz> je jako vlastník uveden M. K., bytem Z. b. X, K. Z uvedeného tak je zřejmé, že vlastník předmětné budovy má stejné jméno jako stěžovatel, avšak jeho bydliště se liší od bydliště stěžovatele. Těto skutečnosti, která nasvědčuje tomu, že stěžovatel není vlastníkem předmětné budovy, si krajský soud patrně nepovšimnul, neboť jí v odůvodnění kasační stížností napadeného usnesení nevěnoval pozornost.

[18] Nejvyšší správní soud si pomocí dálkového přístupu obstaral výpis z katastru nemovitostí – List vlastnictví č. 3805 pro k. ú. V., z kterého zjistil, že vlastníkem budovy č. p. 1299 v k. ú. V. je M. K., rodné číslo (identifikátor) Y, bytem Z. B. X, K. Nejvyšší správní soud tak má za prokázané, že vlastníkem uvedené budovy není stěžovatel, jak se nesprávně domníval krajský soud, neboť stěžovatel má s vlastníkem předmětné budovy totožné pouze jméno a příjmení, avšak jejich bydliště a především pak rok narození (stěžovatel v roce X, vlastník zmíněné budovy v roce Y) se od sebe liší.

[19] Z výše uvedeného tak vyplývá, že závěr krajského soudu, že stěžovatel je vlastníkem budovy č. p. 1299 v k. ú. V. není správný a námitce stěžovatele na nesprávné zjištění skutkového stavu krajským soudem je tudíž třeba přisvědčit.

[20] S ohledem na uvedené pochybení krajského soudu je dále zřejmé, že nemůže obstát ani právní posouzení věci krajským soudem, který žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků zamítl s poukazem na skutečnost, že neuvedení vlastnictví této budovy v Prohlášení nikoli zanedbatelným snižuje věrohodnost jeho tvrzení o závažném nedostatku finančních prostředků. Z rejstříku ekonomických subjektů (http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz), Nejvyšší správní soud dále zjistil, že stěžovatel od 1. 3. 2013 přerušil výkon veškerých jím vykonávaných živností a neobstojí tudíž ani závěr krajského soudu, že stěžovateli patrně plynou příjmy z poskytování ubytovacích služeb.

[21] V této souvislosti Nejvyšší správní soud poukazuje na skutečnost, že stěžovatel vyhověl výzvě krajského soudu k prokázání osobních, majetkových a výtěžkových poměrů, neboť mu předložil řádně vyplněné Prohlášení spolu s přiznáním k dani z příjmů fyzických osob za rok 2012 a Potvrzením o době vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a o poskytování podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci vyhotovené dne 10. 10. 2013 Úřadem práce České republiky – krajskou pobočkou Jihlavě. Z uvedených podkladů je mimo jiné patrné, že stěžovatel je nezaměstnaný, od 1. 3. 2013 je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání (tato skutečnost časově koresponduje s výše zmíněným přerušením výkonu jeho živností), nepobírá hmotné dávky uchazečů o zaměstnání (podpora v nezaměstnanosti mu byla poskytována v době od 1. 3. 2013 do 31. 7. 2013), jeho výše příjmu za poslední zdaňovací období (rok 2012) po odečtení daně činila 127 010 Kč. Jako majetek větší hodnoty stěžovatel uvedl pouze osobní automobil Seat Alhambra, rok výroby 2004 v hodnotě přibližně 25 000 Kč. Závazky stěžovatele pak představuje výživné pro jeho dceru ve výši 2 000 Kč měsíčně a dluh ve výši 30 000 Kč. Výše uvedené skutečnosti podle Nejvyššího správního soudu nasvědčují tomu, že v případě stěžovatele jsou dány podmínky minimálně pro částečné osvobození od soudního poplatku ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[22] S přihlédnutím k výše uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížností napadené usnesení Krajského soudu v Brně zrušil, neboť je zjevné, že stěžovatel se úspěšně dovolal důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tj. nesprávného posouzení věci krajským soudem a jiné vady řízení před soudem (pochybení krajského soudu při zjišťování skutkového stavu). Nejvyšší správní soud proto věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.).

[23] Podle § 110 odst. 4 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Na krajském soudu tedy nyní bude, aby znovu

pokračování

zhodnotil majetkové poměry stěžovatele a rozhodl o jeho žádosti o osvobození od soudního poplatku.

[24] V novém rozhodnutí ve věci krajský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. ledna 2014

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu